

Føroyingar tjena minst

Føroya Arbeðarafelag hevur samanborið lønarlagið í øðrum londum við okkara, og úrslitið er avgjørt ikki, at føroyingar hava hægri lønir enn onnur, tvørturímóti

Seinastu tíðina hevur ofta verið fært fram, at føroysku lønirnar eru so høgur í mun til tær í utlandinum, og at hetta er orsøkin til at føroyski búskapurin er í so ringum standi sum hann er.

Hetta er sjálvandi ikki so. Taka vit beinleiðis sáttmálaløguna eru tølini hesi:

Meðalløn, faglærdir og ófaglærdir arbeððarar, t.v.s. tímaløn íroknað fríttíðarløn, men ikki íroknað yvirtíðarløn.

Útgoldin løn um tíman

Danmark 1987	96,25 kr.
Føroyar 1987	76,84 kr.

Í øðrum londum er tó vanligt at arbeðsgevarar umframt lønina gjalda til m.a. útbúgvargrunn, virkisheilsutænastu, arbeðsskattaðrýgging, eftirlønargrunnar og arbeðsloysisgrunnar.

Allar hesar útreiðslur sleppa føroyskir arbeðstakarar frá at gjalda.

Taka vit øll hesi gjöld við, so verða meðalútreiðslurnar fyri hvønn arbeðstíma hesar.

Lønarútreiðslur tils. um tíman

Danmark 1987	106,72 kr.
Noreg 1987	145,74 kr.
Sveriki 1987	123,82 kr.
Finland 1987	102,50 kr.
Tyski. 1987	112,00 kr.
Bretland 1987	80,90 kr.
Frakland 1987	89,36 kr.
Holland 1987	97,81 kr.
USA 1987	144,14 kr.
Føroyar	76,84 kr.

er, at tað forðar fyri eini naturligari menning og fakligum stímbri í føroysku handverksfyrirtekunum.

Landsverkfrøðingurin hevur havt — og hevur kanska enn — ta áskoðan, at tá ið tað snýr seg um sterri arbeði, t.e. oman fyri einar 25 mió. kr., so eru eingir føroyskir arbeðstakarar, ið makta tilkall uppgávur. Henda sera negativa áskoðanin hjá landsverkfrøðinginum, ið tíværri eisini hevur smittað ráðgevandi verkfrøðingar og arkitektar, hevur havt eina lemjandi ávirkan á føroyskar arbeðstakarar. Tað hevur tíværri verið neyðugt við serligum tiltøkum frá meistarafeløgum fyri at sannføra almennar og hálvalmennar byggjannarar um, at føroyskir arbeðstakarar í felag (samtaksfyrirtekur) megna stórarbeði eins væl og utlendingar.

Við at fleiri vanligri meistarar hava tikið seg saman, eru fleiri byggifyritøkur vorðnar til, ið síðan eru vaksnar til royndar og sunnar fyrirtekur, ið hava kunnað tikið stórra og stórra bygguppgávur á seg.

Hetta er ein góð leið at ganga, men tíværri er tað serliga landsverkfrøðingurin, ið setur fót fyri hesi gongd og heldur vil lata utlendingum tey stóru arbeðini upp í hendur, með-

an føroyskir arbeðstakarar mugu nýðast við smáarbeði, vera undirentreprenørar hjá utlendingum ella at umvæla byggifusk hjá utlendingum.

A henda hátt verður eingin menning í okkara fakliga kunnleika og førleika (know-how og ekspertis).

Landsverkfrøðingurin, landsins størsti entreprenørur, helt eisini einaferð, at føroyingar ongan-

tið kundu gera tunnlar sjálvir, men tibetur skifti hann meining, og nú er landsverkfrøðingurin serkønur í tunnlsgerð. Men tíværri sakna vit enn, at landsverkfrøðingurin og ráðgevandi verkfrøðingar og arkitektafelag fáa tað álít á føroyskar byggi- og handverksfyrirtekur, ið tær hava uppiborið. Og hin vegin vildi tað eisini verið gott, um landsins myndugleikar fingi meiri

Tølini eru frá Dansk Arbejdsgiverforening.

Føroysku lønirnar eru sostatt einki hægri enn tær í utlandinum, tær eru í veruleikanum munandi lægri.

Níðanfyrir er talva sett, sum visir, hvussu nógv hægri lønirnar eru í grannalondum enn í Føroyum.

Danmark	39% hægri
Noreg	90% hægri
Sveriki	61% hægri
Finland	33% hægri
Tyskland	46% hægri
Bretland	5% hægri
Frakland	16% hægri
Holland	27% hægri
USA	88% hægri

Tað er ofta fært fram seinastu tíðina, at orsøkin til vánaligu støðuna hjá føroyska búskapinum, er at føroysku lønirnar eru ov høgur, og at vit tí ikki kunnu kappast við onnur lond.

Seinast eru hesi ósannindi tikið upp aftur av lögmanni okkara, við áheitan á lóntakarafelagini um ikki at seta nakrad lønar-krav fram til komandi samráðingar.

Orsøkin til okkara vánaligu búskaparstöðu er sum sagt ikki tað føroyska lønarlagið, men heilt onnur ting, og tí

neyðast vit at vísa áheitan lögmanns aftur.

Høvuðsorsøkin til búskaparkreppu okkara er, at nakrir fírir vinnulivsmenn við fuppeginpeningi eru slopnir at gera lögur uppá fleiri hundrad millioinir uttan at nakar vandi hevur verið fyri at teir kunnu missa nakrar pengar sjálvir. Hesar ólóglegheitir hava nú kostað føroyska samfelagnum nógv hundradtals millioinir.

Føroya lögmaður ynskir nú, at føroyski arbeðarin skal gjalda fyri tey mistøk og tað órættvísu sum er

framt ímóti Føroya fólki av hesum fáu vinnulivsmönnum.

Føroyski arbeðarin eigur ongan lut í hesum spæli, og kann tí heldur ikki taka ábyrgd av hesum missi fyri føroyska samfelagið.

Heldur átti lögmaður at heitt á hesar vinnulivsmenn um at góðgjalt tað aftur, sum teir við órætti hava kostað føroyska samfelagnum.

Tórshavn 3.3.89
Føroya Arbeðarafelag



SANDOYAR BÓKHALDEVIRKI

Sandoyingar

Vit átaka okkum at útfylla sjálvuppgávuna, fyribils skattaskránnu og ognaruppgærdina.

P/F Sandoyar Bókhaldevirki

Telef. 61376 — 210 Sandur



øll arbeði. Og serliga nú, ið landsstyrið hevur sett sær fyrir at tatta í, er tað umráðandi, at utlendingar ikki fáa nokur stórarbeði, so at føroyingar fara at ganga arbeðsleysir. Bæði búskaparliga og fakliga er tað umráðandi fyri okkum at fáa fremmandu arbeðstakararar og fremmandu arbeðsmegina av landinum.

Føroya Handverksmeistarafelag
Vilhelm M. Johannesen
formaður

Utlenskar byggifyritøkur hava tikið hvørkra tak um byggivirksemi í Føroyum. Sjálfvirlingshúsin, sum býráðið í Havn læt byggja, vóru utlenski. Tey skuldu vera so bilig, men tá avtornaði, vóru tey í meðal hálvttríðja túsund kronur dyrari fermeturin enn tey føroysku. Nú eru føroyskir handverkarar farnir at umvæla hesi «frúlika» biligu dansku hús.